

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

31 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Ursache Petru,

Judecători - Timofti Vladimir și Toma Nadejda,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către procurorul în procuratura de circumscripție Chișinău, Bolduratu Vasile și de inculpata Iurova Tamara, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 noiembrie 2016, în cauza penală privind-o pe

Iurova Tamara XXX, născută la XX octombrie XX, originară din regiunea XXX, XXXXX XXXXX, XXXXXX, domiciliată în sat. XXXX, r-nul XXXXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 19.11.2015 - 04.03.2016 (prima instanță);
2. 10.08.2016 - 25.11.2016 (instanța de apel);
3. 01.02.2017 - 31.05.2017 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității în principiu a recursurilor în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 04 martie 2016, pronunțată în baza prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, procesul penal în privința lui Iurova Tamara pe art. 361 alin. (2) lit. b), d), art. 312 alin. (2) lit. b) Cod penal, a fost încetat din motivul prescripției tragerii la răspundere penală.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că Tamara Iurova la 24 aprilie 1998, activând în calitate de administrator al Centrului Internațional de Comerț „Chris” SRL, acționând la solicitarea directorului CIC „Chris” SRL, Duca Eugenia care i-a promis și oferit o remunerare bănească de 1000 dolari SUA și 11900 lei, dar și păstrarea locului de muncă, și remunerarea cu salariu pentru o perioadă nedeterminată, conștientizând caracterul ilegal al faptelor sale, acționând în mod intenționat, în sediul

CIC „Chris” SRL situat în mun. Chișinău, str. Diordița 2, a semnat din numele secretarului ședinței, fără a avea această calitate, procesul verbal nr. 2 al Adunării Generale a Cotașilor CIC „Chris” SRL din 22 aprilie 1998, prezentat ei de către Duca Eugenia, care constituie act oficial și în care erau introduse date eronate precum că la această dată a fost convocată Adunarea Generală a cotașilor CIC „Chris” SRL, iar la această adunare ar fi participat persoanele indicate în listele anexate la acest proces verbal, care însă nu erau în drept să participe și să se expună în privința chestiunilor discutate, nefiind cotași. De asemenea, acest proces verbal mai conținea date vădit false, precum că Duca Eugenia ar fi deținătoarea cotei de participare în mărime de 80%, dar și că Adunarea Generală din 22 aprilie 1998, a decis a recunoaște nule și fără efecte juridice hotărârile Adunărilor Generale din 15 iulie 1996, procesul verbal nr. 4 din 25 septembrie 1997, procesul - verbal nr. 1 din 22 noiembrie 1997; procesul verbal nr. 2 și procesul verbal nr. 1 din 26 martie 1998, conform cărora Andoni Iurie și Andoni Sofia au fost primiți ca membri fondatori ai Societății, au alocat mijloace financiare în anumite scopuri și au procurat fiecare de la Duca Eugenia și de la alți cotași ai CIC „Chris” SRL cota lor de participare.

La fel, Iurova Tamara, în perioada 21-24 aprilie 1998, la indicația lui Duca Eugenia, în sediul CIC „Chris” SRL din mun. Chișinău, str. Diordița 2, a semnat personal și chemând la sediul CIC „Chris” SRL pe foști cotași ai CIC „Chris” SRL, sub pretextul aducerii la cunoștință despre mărirea capitalului social, le-a cerut la indicația lui Duca Eugenia, semnarea unor file curate ce conțineau doar numele semnatarilor și procentul cotei-părți de participare, file, care ulterior au fost folosite la falsificarea „Cererii din 23 aprilie 1998 adresată Camerei Înregistrării de Stat pe lângă Ministerul Justiției al Republicii Moldova, despre înregistrarea modificărilor în documentele de constituire a întreprinderii” dar și a „Acordului cu privire la modificările și completările în documentele de constituire ale CIC „Chris” SRL, aprobat prin Adunarea Generală a cotașilor CIC „Chris” SRL din 22 aprilie 1998”, adunare care de fapt nu a avut loc.

La fel, Iurova Tamara la 12 noiembrie 2001, acționând în baza înțelegerii anterioare cu Duca Eugenia legată de remunerarea bănească și păstrarea locului de muncă, fiind audiată în calitate de martor în procesul judecării cauzei în Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău, pe adresa mun. Chișinău, str. M. Sadoveanu 24, fiind în prealabil preîntâmpinată de răspundere penală pentru darea declarațiilor intenționat false potrivit art. 196 din Codul penal (red. 1961), a declarat intenționat fals precum că la 22 aprilie 1998, Adunarea Generală a cotașilor CIC „Chris” SRL din 22 aprilie 1998 ar fi avut loc, ea participând în calitate de secretar, confirmând inclusiv caracterul veridic al hotărârii acestei adunări.

Prima instanță a calificat acțiunile inculpatei Iurova Tamara în baza:

- art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, - confecționarea documentelor oficiale false care acordă drepturi, acțiuni săvârșite de două persoane, soldate cu cauzarea de daune în proporții mari drepturilor și intereselor ocrotite de lege a persoanelor fizice;

- art. 312 alin. (2) lit. b) Cod penal, - prezentarea cu bună știință a declarației mincinoase de către martor, dacă această acțiune a fost săvârșită în cadrul judecării cauzei, în instanța de judecată națională, acțiuni săvârșite din interes material.

3. Nefiind de acord cu sentința pronunțată, împotriva acesteia a declarat apel:

3.1. Duca Eugenia prin care a solicitat admiterea apelului, casarea integrală a sentinței, pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care procesul penal în privința lui Iurova Tamara să fie încetat din motiv că există o hotărâre neanulată de neîncepere a urmăririi penale din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

În argumentarea apelului s-a invocat că:

- potrivit art. 275 pct. 8) Cod de procedură penală, urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată și va fi încetată în cazurile în care în privința unei persoane există o hotărâre neanulată de neîncepere a urmăririi penale sau de încetare a urmăririi penale pe aceleași acuzații;

- în urma examinării autodenunțului lui Iurova Tamara din 02 noiembrie 2004, cu privire la darea declarațiilor mincinoase de către ultima în cauza penală de învinuire a lui Duca Eugenia în baza art. 123, 189 alin. (1) Cod penal (în redacția 1961), prin rezoluția Procuraturii Ciocana, mun. Chișinău din 07 februarie 2005, s-a dispus neînceperea urmăririi penale din motivul lipsei în acțiunile lui Iurova Tamara a elementelor constitutive ale infracțiunii. Prin încheierea judecătorului de instrucție a Judecătoriei Ciocana din 24 februarie 2005 plângerea lui Andoni Iurie și Andoni Sofia împotriva rezoluției Procuraturii Ciocana, mun. Chișinău din 07 februarie 2005 a fost respinsă ca neîntemeiată, iar prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 10 iunie 2009 recursul în anulare declarat de către Andoni Iurie și Andoni Sofia împotriva încheierii judecătorului de instrucție din 24 februarie 2005, a fost declarat inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat, ulterior, în urma examinării plângerii lui Andoni Iurie și Andoni Sofia, prin rezoluția Procuraturii Ciocana, mun. Chișinău din 07 iulie 2005 s-a dispus refuzul în pornirea urmăririi penale în privința lui Iurova Tamara din motiv că există o hotărâre neanulată de neîncepere a urmăririi penale (rezoluția Procuraturii Ciocana mun. Chișinău din 07 februarie 2005). Prin încheierea judecătorului de instrucție a Judecătoriei Ciocana din 25 iulie 2005, plângerea petiționarilor Andoni Iurie și Andoni Sofia împotriva rezoluției Procuraturii Ciocana, mun. Chișinău din 07 iulie 2005 a fost respinsă ca neîntemeiată, iar prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 10 iunie 2009 recursul în anulare declarat de către Andoni Iurie și Andoni Sofia împotriva încheierii judecătorului de instrucție din 25 iulie 2005, a fost declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat;

- sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 04 martie 2016 a fost emisă cu rea credință, având drept scop crearea probelor artificiale pentru înaintarea de către Andoni Iurie și Andoni Sofia a cererii de revizuire a deciziei Curții Supreme de Justiție din 05 iulie 2000 și Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție din 23 octombrie 2000,

prin care a fost menținută hotărârea judecătorească prin care ultima a fost achitată de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 123¹, 189 alin. (1) Cod penal (în redacția 1961), cu toate că Procuratura Ciocana, mun. Chișinău cunoștea cu certitudine că există circumstanțe care exclud pornirea urmăririi penale.

- nu a fost citată și nici audiată la examinarea cauzei penale pe care a fost emisă sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 04 martie 2016, cu toate că în hotărârea judecătorească dată se menționează numele său;

3.2. Avocatul Domnicu Igor în numele lui Duca Eugenia a declarat apel împotriva sentinței, prin care se invocă că pornirea cauzei penale nr. 2015481133 de învinuire a lui Iurova Tamara în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 312 alin. (2) lit. b), art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, a fost posibilă datorită unor grave erori strecurate în ordonanța de începere a urmăririi penale, emisă la 02 iulie 2015 de către procurorul Procuraturii Ciocana, mun. Chișinău, Popov Ruslan, prin care au fost anulate ordonanțele de neîncepere a urmăririi penale din 07 februarie 2005 și 07 iulie 2005, emise de procurorul adjunct al Procurorului sect. Ciocana, mun. Chișinău, Crăciun Nina, cât și alte ordonanțe de neîncepere a urmăririi penale din 20 septembrie 2011 și ordonanța de clasare a cauzei penale din 21 mai 2015;

- procurorul în Procuratura Ciocana, mun. Chișinău, Popov Ruslan nu dispunea de competențe procesuale necesare, specificate la art. 52 Cod de procedură penală pentru a anula ordonanța de neîncepere a urmăririi penale din 07 februarie 2005 și ordonanța de neîncepere a urmăririi penale din 07 iulie 2005, deoarece ordonanțele vizate, trecând sfera controlului judiciar la plângerile înaintate de Andoni Iurie în temeiul art. 313 Cod de procedură penală, au rămas în vigoare prin încheierea judecătorului de instrucție a Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 24 februarie 2005 și din 25 iulie 2005, menținute prin deciziile Curții Supreme de Justiție din 10 iunie 2009, prin care s-a decis inadmisibilitatea recursurilor în anulare declarate de Iurie și Sofia Andoni împotriva încheierilor judecătorului de instrucție a Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 24 februarie 2005 și din 25 iulie 2005;

- nu a existat temei legal de a anula ordonanțele de neîncepere a urmăririi penale din 07 februarie 2005 și din 07 iulie 2005, inclusiv de a porni la 02 iulie 2015 procesul penal împotriva lui Iurova Tamara, deoarece la momentul pornirii procesului penal existau două hotărâri neanulate de neîncepere a urmăririi penale, care au trecut sfera controlului judiciar și au rămas în vigoare prin hotărâri judecătorești irevocabile. Prin urmare, făcând referire la prevederile art. 120 din Constituția RM, 275 pct. 8) Cod de procedură penală, urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată, și va fi încetată în cazurile în care în privința unei persoane există o hotărâre neanulată de neîncepere a urmăririi penale sau de încetare a urmăririi penale pe aceleași acuzații. Totodată în conformitate cu art. 287 alin. (4) Cod de procedură penală, în cazurile în care ordonanțele de încetare a urmăririi penale, clasare a cauzei penale sau de scoatere a persoanei de sub urmărire au fost adoptate legal, reluarea urmăririi penale

poate avea loc numai dacă apar fapte noi sau recent descoperite ori un viciu fundamental în cadrul urmăririi precedente au afectat hotărârea respectivă. În cazul descoperirii unui viciu fundamental, urmărirea penală poate fi reluată nu mai târziu de un an de la intrarea în vigoare a ordonanței de încetare a urmăririi penale, clasare a cauzei sau scoatere a persoanei de sub urmărire;

- nici la urmărirea penală și nici la examinarea cauzei în instanța de judecată, Duca Eugenia nu a fost citată pentru a fi audiată, fiind lipsită de dreptul de a prezenta probe care demonstrează ca procesul-verbal nr. 2 din 22 aprilie 1998 a Adunării Generale a fondatorilor CIC „Chris” SRL nu a fost falsificat, fapt confirmat cu certitudine prin decizia Tribunalului Chișinău din 27 septembrie 1999, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 05 iulie 2000 și Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție din 23 octombrie 2000, Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție din 26 octombrie 2009, decizia Curții de Apel a Republicii Moldova din 18 februarie 2003, Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție din 25 noiembrie 2003, Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție din 25 octombrie 2004, Hotărârea CEDO nr. 1579/02 Duca Eugenia c. Moldovei din 10 septembrie 2008, Hotărârea CEDO nr. 75/07 Duca Eugenia și Doina Duca c. Moldova din 03 martie 2009;

- la examinarea cauzei penale în privința lui Iurova Tamara, au fost admise un șir de încălcări procesuale, și anume ultimei nefiindu-i asigurat interpret, date cu privire la acesta nefiind indicate în procesul verbal din 19 ianuarie 2016, 22 februarie 2016, ședința în care se face mențiunea că nu a fost prezent nici avocatul inculpatei, iar sentința din 04 martie 2016 nu i-a fost tradusă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 noiembrie 2016, a fost admis apelul declarat de către avocatul Domnicu Igor în numele lui Duca Eugenia, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care s-a încetat procesul penal în privința lui Iurova Tamara învinuită în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b), d), 312 alin. (2) lit. b) Cod penal, din motiv că există o hotărâre a organului de urmărire penală, asupra aceleiași persoane, pentru aceeași faptă, de neîncepere a urmăririi penale.

5. Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, prin ordonanța procurorului sectorului Ciocana mun. Chișinău, Popov Ruslan din 02 iulie 2015, în urma examinării plângerii lui Andoni Iurie și materialele procesului penal nr. 914 din 29 aprilie 2015, s-a dispus anularea ordonanțelor de neîncepere a urmăririi penale din 21 mai 2015, din 19 octombrie 2010, din 24 septembrie 2009, din 07 februarie 2005 și din 07 iulie 2005, reluarea procesului penal pe motiv că au apărut circumstanțe noi și recent descoperite. La fel, s-a dispus începerea urmăririi penale în baza art. 361 alin. (2) lit. b), d), 312 alin. (2) lit. a) Cod penal, cu fixarea termenului urmăririi penale până la data de 02 octombrie 2015, exercitarea urmăririi penale conform competenței, de către SUP a IP Ciocana a DP mun. Chișinău, sub conducerea procurorului în Procuratura sect. Ciocana, mun. Chișinău - Negreanu Igor și informarea persoanelor interesate.

Totodată, instanța de apel a menționat că din cele constatate prin ordonanța menționată, reiese că, la data de 24 aprilie 2015, la IP Ciocana al DP mun. Chișinău a fost înregistrată adresarea lui Andoni Iurie privind acțiunile pretins ilegale ale lui Iurova Tamara, și anume pentru faptul, că la 22 aprilie 1998, la sediul CIC „Chris” S.R.L. din mun. Chișinău, str. Diordița 2, a fost întocmit procesul-verbal nr. 2 al Adunării generale a CIC „Chris” S.R.L., care a fost semnat de către Duca Eugenia și Iurova Tamara, însă o astfel de adunare nu a avut loc.

Instanța de apel a mai indicat că prin aceeași ordonanță s-a constatat că la 02 noiembrie 2004, în procuratura sectorului Ciocana, mun. Chișinău a parvenit autodenunțul lui Iurova Tamara privind prezentarea declarațiilor mincinoase în ședința Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău cu sediul în mun. Chișinău, str. M. Sadoveanu 24, pe cauza penală de învinuire a lui Duca Eugenia în baza art. 123¹ și 189 alin.(l) Cod penal (red. 1961). La data de 07 februarie 2005, pe marginea acestui caz, procurorul, adjunct al procurorului sect. Ciocana, mun. Chișinău, Crăciun Nina a dispus neînceperea urmăririi penale, concluzionând că argumentele din autodenunțul lui Iurova Tamara sunt lipsite de temei, iar acțiunile ei nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii, aceasta fiind contestată de către Andoni Iurie în ordinea art. 313 Cod de procedură penală, în judecătoria Ciocana, mun. Chișinău, care a fost respinsă ca nefondată, iar ordonanța a fost recunoscută ca întemeiată și legală, încheierea fiind irevocabilă.

De asemenea, instanța de apel a relatat că din aceeași ordonanță din 02 iulie 2015, rezultă că la data de 16 iunie 2005, în procuratura sectorului Ciocana, mun. Chișinău a parvenit materialul nr.50-398 pct/05-1187, administrat în rezultatul examinării plângerii lui Andoni Iurie și Andoni Sofia privind pornirea urmăririi penale în privința lui Iurova Tamara. La 07 iulie 2005 procurorul, adjunct al procurorului sect. Ciocana, mun. Chișinău, Crăciun Nina a dispus neînceperea urmăririi penale în privința lui Iurova Tamara, deoarece în privința ei există o hotărâre neanulată de neîncepere a urmăririi penale.

În continuare, instanța de apel a specificat că din conținutul ordonanței menționate, se evidențiază că la 18 martie 2009 a fost înregistrată plângerea soților Andoni Iurie și Andoni Sofia privind tragerea la răspundere penală a lui Iurova Tamara și la 25 martie 2009 a fost înregistrată o plângere cu conținut identic, astfel ambele cereri au fost conexate și examinate într-o singură procedură cu nr. 513. Prin ordonanța din 24 aprilie 2009, procurorul în procuratura sectorului Ciocana, mun. Chișinău, Ciocan Aurel a dispus neînceperea urmăririi penale pe faptele indicate de către soții Andoni la 18 martie 2009 și respectiv la 25 martie 2009, din motivul că există o hotărâre neanulată de neîncepere a urmăririi penale și deoarece a expirat termenul de prescripție pentru tragerea la răspundere penală, iar în privința registratorului de stat Botica Svetlana, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, care a fost contestată în ordinea art. 299¹ Cod de procedură penală, iar la 15 iunie 2009, procurorul sectorului

Ciocana, mun. Chișinău, Demidov Leonid a admis parțial plângerea, anulând ordonanța procurorului Ciocan Aurel, doar în partea ce ține de registratorul de stat, iar la data de 19 aprilie 2010, procurorul Ciocan Aurel, examinând materialul nr. 513 din 25 martie 2009, tot pe aceleași fapte, a emis ordonanța de refuz în pornirea urmăririi penale în conformitate cu art. 275 pct. 3), 4), 8) Cod de procedură penală, care a fost contestată de soții Andoni procurorului ierarhic superior, iar la 14 iunie 2010, procurorul teritorial Demidov Leonid a respins plângerea soților Andoni Iurie și Sofia ca fiind neîntemeiată și depusă tardiv.

La fel, s-a indicat că în ordonanța de începere a urmăririi penale din 02 iulie 2015 se menționează că la 21 mai 2015, procurorul în procuratura sect. Ciocana mun. Chișinău, Beltei Oxana examinând materialele procesului penal nr. 914 din 29 aprilie 2015 a emis ordonanța de refuz în pornirea urmăririi penale în conformitate cu art. 275 pct. 8) Cod de procedură penală, care la data de 02 iunie 2015 a fost contestată de către Andoni Iurie în baza art. 298 - 299² Cod de procedură penală, totodată, menționând că au apărut circumstanțe noi pe marginea acestui caz, inclusiv și explicația lui Iurova Tamara prin care susține faptul că Adunarea Generală vizată nu a avut loc, respectiv, toate actele ce țin de această adunare sunt false, la fel, ca și declarațiile ei date la Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău, multe dintre persoanele indicate ca fiind participante la Adunarea Generală nu au participat inclusiv și din motiv că nu se aflau în țară, iar procesul-verbal al adunării nu putea fi scris de dânsa, deoarece el a fost dactilografiat la computer, iar la acea etapă ea nici nu cunoștea cum acesta se folosește.

Astfel, considerând întemeiate argumentele invocate de Andoni Iurie și că pe cazul dat nefiind realizată o anchetă eficientă în sensul prevederilor art. 6 CEDO, în vederea elucidării faptelor invocate de către petiționar atât cu privire la falsificarea procesului verbal nr. 2 al adunării generale a CIC „Chris” S.R.L., cât și cu privire la faptele de prezentare cu bună știință a declarațiilor false de către martorul Iurova Tamara în ședința Judecătoriei Ciocana, respectiv fiind admis un viciu fundamental, procurorul sectorului Ciocana, mun. Chișinău, Popov Ruslan a stabilit apariția de noi circumstanțe recent descoperite care, pentru a fi cercetate legal necesita reluarea procesului penal, astfel a anulat ordonanțele de neîncepere a urmăririi penale din 21 mai 2015, din 19 octombrie 2010, din 24 septembrie 2009, din 07 februarie 2005 și din 07 iulie 2005.

Instanța de apel a constatat că în urma examinării autodenunțului lui Iurova Tamara din 02 noiembrie 2004, cu privire la darea declarațiilor mincinoase de către ultima în cauza penală de învinuire a lui Duca Eugenia în baza art. 123¹, 189 alin. (1) Cod penal (în redacția 1961), prin rezoluția Procuraturii Ciocana, mun. Chișinău din 07 februarie 2005 s-a dispus neînceperea urmăririi penale din motivul lipsei în acțiunile lui Iurova Tamara a elementelor constitutive ale infracțiunii.

La fel, instanța de apel a reținut că prin încheierea judecătorului de instrucție a Judecătoriei Ciocana din 24 februarie 2005, plângerea lui Andoni Iurie și Andoni Sofia

împotriva rezoluției Procuraturii Ciocana, mun. Chișinău din 07 februarie 2005 a fost respinsă ca neîntemeiată, iar prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 10 iunie 2009, recursul în anulare declarat de către Andoni Iurie și Andoni Sofia împotriva încheierii judecătorului de instrucție din 24 februarie 2005, a fost declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

De asemenea, instanța de apel a notat că ulterior, în urma examinării plângerii lui Andoni Iurie și Andoni Sofia, prin rezoluția Procuraturii Ciocana, mun. Chișinău din 07 iulie 2005 s-a dispus refuzul în pornirea urmăririi penale în privința lui Iurova Tamara din motiv că există o hotărâre neanulată de neîncepere a urmăririi penale (rezoluția Procuraturii Ciocana, mun. Chișinău din 07 februarie 2005).

Astfel, s-a menționat că prin încheierea judecătorului de instrucție a Judecătoriei Ciocana din 25 iulie 2005, plângerea petiționarilor Andoni Iurie și Andoni Sofia împotriva rezoluției Procuraturii Ciocana, mun. Chișinău din 07 iulie 2005 a fost respinsă ca neîntemeiată, iar prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 10 iunie 2009 recursul în anulare declarat de către Andoni Iurie și Andoni Sofia împotriva încheierii judecătorului de instrucție din 25 iulie 2005, a fost declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

În aceeași ordine de idei, instanța de apel a stabilit că atât rezoluția Procuraturii Ciocana, mun. Chișinău din 07 februarie 2005, cât și rezoluția Procuraturii Ciocana, mun. Chișinău din 07 iulie 2005, trecând sfera controlului judiciar, au rămas în vigoare prin hotărâri judecătorești irevocabile.

În același context, instanța de apel a reținut argumentul apelantei referitor la faptul că procesul verbal nr. 2 din 22 aprilie 1998 a Adunării Generale a fondatorilor CIC „Chris” S.R.L. a fost și obiectul învinurii lui Duca Eugenia în baza art. 123¹, 189 alin. (1) Cod penal (în redacția 1961), care a fost achitată prin decizia Tribunalului Chișinău din 27 septembrie 1999, menținută prin decizia Curții Supreme de Justice din 05 iulie 2000 și Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție din 23 octombrie 2000, Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție din 26 octombrie 2009, Decizia Curții de Apel a Republicii Moldova din 18 februarie 2003, Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție din 25 noiembrie 2003, Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție din 25 octombrie 2004, Hotărârea CEDO nr. 1579/02, Duca Eugenia c. Moldovei din 10.09.2008, Hotărârea CEDO nr. 75/07 Eugenia și Doina Duca c. Moldova din 03 martie 2009.

Prin urmare, instanța de apel a reținut ca întemeiat și argumentul apelantei referitor la faptul ca procurorul sectorului Ciocana mun. Chișinău, Popov Ruslan eronat a aplicat prevederile art. 52 alin. (1), pct. 8) Cod de procedură penală, potrivit cărora în cadrul urmăririi penale, procurorul, în limita competenței sale materiale și teritoriale anulează ordonanțele ilegale, modifică sau completează ordonanțele neîntemeiate ale organului de urmărire penală, și a dispus anularea ordonanțelor de neîncepere a urmăririi penale din 07 februarie 2005 și 07 iulie 2005, fără a lua în considerare că

acestea au trecut sfera controlului judiciar a instanțelor judecătorești, fiind menținute prin hotărâri judecătorești irevocabile. Or, în textul ordonanței de începere a urmăririi penale din 02 iulie 2015 nu au fost indicate faptele noi sau recent descoperite, ori care este viciul fundamental din cadrul urmăririi precedente ce a afectat hotărârile respective, acestea fiind în mod obligatoriu de a fi indicate, deoarece motivarea actului procesual, conform normelor Codului de procedura penală și a practicii CEDO este inadmisibilă pe presupuneri, formulări generale, declarative și lipsite de suport probatoriu.

Astfel, instanța de apel luând în considerare prevederile art. 275 alin. (8), 287 alin. (4) Cod de procedură penală, a conchis că nu poate fi reținut argumentul avocatului apelantei cu privire la achitarea lui Iurova Tamara, mai mult ca atât, în ședința de judecată apelanta Duca Eugenia a susținut încetarea procesului penal. Totodată, de către instanța de apel nu a fost constatat careva viciu fundamental invocat în motivarea apelului declarat de către Duca Eugenia și avocatul său.

Reeșind din cele menționate supra, instanța de apel a conchis că în privința lui Iurova Tamara pe aceleași acuzații există doua hotărâri de neîncepere a urmăririi penale în vigoare pînă în prezent și anume rezoluția Procuraturii Ciocana mun. Chișinău din 07 februarie 2005 și rezoluția Procuraturii Ciocana, mun. Chișinău din 07 iulie 2005, care și determină instanța de apel de a înceta procesul pe motiv că există o hotărâre neanulată de neîncepere a urmăririi penale sau de încetare a urmăririi penale pe aceleași acuzații.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către:

6.1. Procurorul în procuratura de circumscripție Chișinău, Bolduratu Vasile, indicând temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 7) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței fără modificări, invocând în argumentare că:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

- instanța a admis o cale de atac neprevăzută de lege sau apelul a fost introdus tardiv;

- cauza penală a fost examinată în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală;

- sentința a fost pronunțată la 04.03.2016, iar Duca Eugenia a depus apel la 27.06.2016, tardiv peste 3 luni și 3 zile;

- Duca Eugenia a depus apel împotriva sentinței, fără a fi parte în proces, neavând o calitate procesuală, neavând astfel dreptul de a ataca sentința;

- prin sentința judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 04.03.2016, prin care a fost încetat procesul penal pe art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal și pe art. 312 alin. (2) lit. b) Cod penal, în privința inculpatei Iurova Tamara din motivul prescripției

tragerii la răspundere penală, iar careva interese legitime a lui Duca Eugenia nu au fost prejudiciat printr-o măsură sau printr-un act al instanței;

- dacă instanța de apel a ajuns la concluzia de casare a sentinței pronunțate conform art. 364¹ Cod de procedură penală, urma să examineze cauza în ordine de apel în procedură generală și cu rezolvarea chestiunii privind examinarea în lipsa inculpatei Iurova Tamara, conform art. 321 alin. (1) Cod de procedură penală;

- sentința a fost atacată în cauză cu apel de către Duca Eugenia și pledoaria în susținerea apelului a fost depusă de avocatul Domnicu Igor, iar instanța de apel în dispozitivul deciziei a admis apelul declarat de către avocatul Domnicu Igor în interesele Duca Eugenia, ceea ce nu corespunde realității deoarece avocatul a depus doar pledoarie, nu și apel;

- motivele invocate în pledoarie, care ulterior au fost copiate, ca motive în decizie sunt inadmisibile, conform art. 251 Cod de procedură penală. Astfel, la nici o etapă a urmăririi penale nu au fost înaintate careva cereri sau demersuri privind presupusele erori procesuale sau nulitatea actelor întocmite;

- instanța de apel nu a realizat obligația Constituțională de a înlăptui justiția în stat, nu a clarificat circumstanțele relevante pentru prezenta cauză, a adoptat o soluție neargumentată.

6.2. Inculpata Iurova Tamara, indicând temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 7) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței fără modificări, invocând în motivare că:

- instanța de apel neîntemeiat a ajuns la concluzia de încetare a procesului penal în privința inculpatei Iurova Tamara, pe art. 361 alin. (2) lit. b), d), 312 alin. (2) lit. b) Cod penal, din motiv că există o hotărâre a organului de urmărire penală, asupra aceeași fapte, de neîncepere a urmăririi penale, încalcând și ignorând art. 1 alin. (2) Cod de procedură penală;

- la baza deciziei instanței de apel s-au pus probe care nu dovedesc concluzia de încetare a procesului penal în privința sa în baza art. 361 alin. (2) lit. b), d), 312 alin. (2) lit. b) Cod penal, din motiv că există o hotărâre a organului de urmărire penală, pentru aceeași faptă, de neîncepere a urmăririi penale;

- este dreptul său de a recunoaște faptele penale comise de ea și nu poate o terță persoană să solicite încetarea procesului penal, pe motiv că există o hotărâre a organului de urmărire penală, asupra aceeași fapte, de neîncepere a urmăririi penale, deși ea a recunoscut fapta comisă;

- instanța de apel a admis eronat un apel depus tardiv, deși sentința a fost pronunțată la 04 martie 2016, iar cererea de apel a fost depusă la 27 iunie 2016;

- Duca Eugenia nu a avut dreptul de a contesta sentința primei instanțe cu apel, deoarece careva drepturi sau interese ale lui Duca Eugenia nu au fost afectate prin sentința pronunțată și faptele comise de către Iurova Tamara;

- ignorarea celor enunțate, ar însemna nerespectarea jurisprudenței CtEDO și încălcarea art. 24 Cod de procedură penală, ce ar încălca dreptului inculpatului la un proces echitabil, garantat de art. 6 CEDO.

7. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, au depus referințe:

7.1. Avocatul Nicoară Vasile, prin care a pledat pentru respingerea cererilor de recurs ca indamisibile, invocând că:

- lui Duca Eugenia i-a fost încălcat dreptul la apărare garantat de art. 6 §3 CEDO, nefiind atrasă în proces, nici la faza urmăririi penale și nici în prima instanță;

- faptele puse în sarcina lui Duca Eugenia de către procuror și prima instanță au fost reținute prin derogare de la exigențele art. 6 §2 CEDO;

- de către procuror și de către prima instanță a fost încălcat principiul „non bis in idem”, respectiv dreptul garantat prin art. 4 Protocolul nr. 7 adițional la CEDO. Materialele cauzei penale denotă că Duca Eugenia a fost anterior achitată în raport cu acuzațiile penale care i-au fost aduse, soluția irevocabilă fiind comunicată, inclusiv, Curții Europene a Drepturilor Omului în procesul soluționării plângerii depuse de Duca Eugenia. Ulterior, de mai multe ori s-a încercat redeschiderea acestui proces penal apelându-se la metode ilegale, inclusiv prin depunerea unui autodenunț din partea lui Iurova Tamara. La data de 02.11.2004, Iurova Tamara a depus un autodenunț invocând că a prezentat declarații false în cadrul procesului penal în care a fost vizată Duca Eugenia. La data de 07.02.2005 procurorul a emis o soluție de neîncepere a urmăririi penale, care a fost contestată de soții Andoni Iurie și Andoni Sofia. Prin încheierea judecătorului de instrucție din 24.02.2005 plângerea a fost respinsă, iar încheierea a fost menținută în vigoare prin Decizia Curții Supreme de Justiție nr. 1re-656/2009 din 10.06.2009. Ulterior, la data de 07.07.2005, 25.09.2009, 19.10.2010 au fost emise soluții similare pe același caz. De fiecare dată ordonanțele au fost contestate, însă plângerile au fost respinse ca fiind nefondate. La data de 10.06.2008, Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CtEDO) a emis o Hotărâre în cauza Duca c. Moldovei (cererea nr. 1579/02), instanța fiind sesizată în legătură cu cauza penală în care a fost acuzată. CtEDO a luat act de informația, pe care a prezentat-o Duca Eugenia privind acordarea unei compensații suficiente din partea autorităților naționale și a radiat cererea de pe rol;

- lipsesc condiții care ar justifica îngrădirea unui drept fundamental;

- fiind vizată direct în sentința primei instanțe, imediat ce a aflat despre existența actului judecătoresc, în cadrul termenului prevăzut de lege, Duca Eugenia a depus cerere de apel - unica cale de atac, prevăzută de lege, pentru remedierea viciilor fundamentale;

- decizia și soluția instanței de apel corespunde legislației naționale, jurisprudenței CtEDO și a Curții Constituționale, fiind relevante în acest sens Decizia Curții Constituționale nr. 81 din 18.11.2016 și Hotărârea nr. 12 din 14.05.2015;

- recurenții au contestat decizia instanței de apel ignorând aspectele/exigențele degajate de drepturile fundamentale, utilizând calea de atac în mod abuziv - în lipsa temeiurilor prevăzute expres de dispozițiile art. 427 Cod de procedură penală.

7.2. Avocatul Domnicu Igor în numele lui Duca Eugenia, pledând pentru inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate, ca fiind vădit neîntemeiate, deoarece acestea nu abordează probleme de drept de importanță generală pentru jurisprudență, iar temeiurile invocate de recurenți nu se încadrează în cerințele prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, iar soluția instanței de apel este în deplină concordanță cu probele administrate .

Totodată, mai invocă că recurenții au omis faptul că Duca Eugenia, în temeiul art. 401 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care dispune că pot declara apel orice persoană al cărei interese legitime au fost prejudiciate printr-o măsură sau printr-un act al instanței, iar faptul că interesul legitim a lui Duca Eugenia a fost prejudiciat prin sentința Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 04 martie 2016, se confirmă prin acțiunile ulterioare a lui Andoni Iurie, care a utilizat această sentință pentru inițierea procedurii de revizuire a sentinței de achitare a lui Duca Eugenia.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei, ținând cont de opiniile expuse în referințe, Colegiul penal constată că acestea sunt inadmisibile, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Colegiul penal menționează că recurenții, drept temeiuri pentru declararea recursurilor au invocat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 7) Cod de procedură penală și anume că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, sau instanță a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, instanța a admis o cale de atac neprevăzută de lege sau apelul a fost introdus tardiv.

Reieșind din faptul, că ambii recurenți au indicat aceleași temeiuri pentru recurs, prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 7) Cod de procedură penală și au aceeași solicitare – de a casa decizia instanței de apel și de a menține sentința primei instanțe, instanța de

recurs ordinar nu se va expune pe fiecare recurs ordinar în parte, dar pe motivele și temeiurile invocate de recurenți.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aspectele invocate, Colegiul penal reține că temeiurile și motivele specificate de recurenți nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, menționând în acest context următoarele.

Astfel, în privința motivelor invocate de recurenți, care cad sub incidența temeiului prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și anume că: *„instanța de apel nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței”*, Colegiul penal relevă, că acestea nu se confirmă și că instanța de apel corect și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, la caz, la admiterea apelului declarat, cu casarea sentinței, și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care s-a încetat procesul penal în privința lui Iurova Tamara învinuită în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b), d), art. 312 alin. (2) lit. b) Cod penal, din motiv că există o hotărâre a organului de urmărire penală, asupra aceleiași persoane, pentru aceeași faptă, de neîncepere a urmăririi penale.

Totodată, se atestă că instanța de apel s-a pronunțat prin argumente relevante asupra alegațiilor specificate în apel, a indicat motivele pe care se întemeiază soluția, nu a admis careva erori grave de fapt, care ar fi afectat soluția instanței.

Prin urmare, în conformitate cu prevederile art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza motivelor invocate în apel și probelor examinate de prima instanță, ajungând la concluzia că sentința atacată urmează a fi casată.

Conținutul motivelor instanței de apel pentru admiterea apelului sunt analizate în textul hotărârii judecătorești atacate, expuse în pct. 5 din prezenta decizie, care instanța de recurs le acceptă și însușește, or, temeiuri de a pune la îndoială legalitatea și veridicitatea acestor constatări nu s-au stabilit în instanța de recurs ordinar.

La fel, instanța de recurs ordinar nu acceptă motivul invocat, precum că Duca Eugenia nu este în drept să conteste cu apel sentința din speța dată, fiindcă cum din fapta constatată de prima instanță în sentință (f.d. 142-143, vol. II), așa și din calificarea infracțiunii în baza art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, fără echivoc rezultă că fapta este comisă de *„inculpata Iurova Tamara la data de 12.11.2001, prin înțelegere anterioară cu Duca Eugenia”*, fapta fiind calificată conform indicelui calificativ, prevăzut de lit. b) din alin. (2) art. 361 Cod penal – *„săvârșite de două persoane”*. Este inexplicabil faptul, de ce calificând acțiunile astfel, în Rechizitoriu (f.d. 110-114, vol. II), nu a fost atrasă la răspundere penală și Duca Eugenia, de unde evident rezultă că interesele ei au fost afectate în speța dată și ea conform prevederilor art. 401 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, este în drept să atace cu apel sentința în speța dată.

Referitor la temeiul de recurs invocat de recurenți, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 7) Cod de procedură penală, precum că „*instanța de apel a admis o cale de atac neprevăzută de lege sau apelul a fost introdus tardiv*”, Colegiul penal nu-l acceptă, indicând și în abzațul precedent motive privind faptul că Duca Eugenia este în drept de a declara apel în speța dată, conform prevederilor art. 401 alin. (1), pct. 6) Cod de procedură penală, iar termenul de declarare a apelului urmează a fi calculat de la data când Duca Eugenia a aflat despre sentința atacată, în care ea nemijlocit este vizată, fără a fi atrasă oficial la răspundere de organele competente. Recurenții criticând tardivitatea apelului nu au adus probe când Duca Eugenia a aflat despre sentința atacată, iar Duca Eugenia a indicat în anexele la apel că a aflat despre sentința din 04 martie 2016, atacată la 27 iunie 2016 (f.d. 156, vol. II), în ziua înaintării apelului. De aici rezultă că motivele de tardivitate a apelului nu pot fi acceptate de instanța de recurs ordinar, acestea fiind pur declarative.

Critica relatată în recursul ordinar, precum că instanța de apel a încălcat prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, la examinarea cauzei în speța dată, Colegiul penal la fel o respinge, constatând că în speța dată nu putea fi acceptată procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, din motivele expuse amănunțit în pct. 5 al prezentei decizii, fiind cert constatat că urmărirea penală în această cauză penală a fost începută defectuos, printr-o ordonanță din 02 iulie 2015, a procurorului Popov Ruslan, în care nu au fost indicate circumstanțele noi recent descoperite (circumstanțele indicate ca noi sunt reflectate și în ordonanța anterioară din 07 februarie 2005, a procurorului Crăciun Nina (f.d. 29, vol. I)) și nici viciu fundamental.

La fel, se constată că sentința din 04 martie 2016 este afectată de un viciu fundamental sub aspectul că procesul penal în prima instanță a avut loc conform procesului verbal din ședința de judecată (f.d. 137-138, vol. II), fără interpret în privința unei persoane care nu cunoaște limba de stat, dar cunoaște limba rusă, ce se confirmă prin toate actele procesuale întocmite cu participarea inculpatei Iurova Tamara la urmărirea penală (f.d. 29, verso, 73, 80, 82,83, 104-105, 116-121,123,136, vol. II). Astfel, sentința atacată este nulă, conform prevederilor art. 251 alin. (2) Cod de procedură penală.

În privința alegației, precum că a fost admis un apel al avocatului Domnicu Igor în interesele lui Duca Eugenia, nedeclarat, Colegiul penal constată că într-adevăr în partea dispozitivă a deciziei instanței de apel (f.d. 92, vol. II) și în partea descriptivă a deciziei (f.d. 85, vol. II), instanța de apel a admis erori materiale, fiind indicat că a fost admis „*apelul avocatului Domnicu Igor în interesele lui Duca Eugenia*”, în realitate, însă fiind admis apelul declarat de Duca Eugenia (f.d. 152-155, vol. II), dar această eroare materială nu poate duce la casarea deciziei ca ilegală, deoarece în dispozitivul deciziei este indicat numele apelantei corect și în partea descriptivă a deciziei este clar menționat că se examinează apelul declarat de Duca Eugenia (f.d. 84, 86, 87, 88, 90,

91, vol. II) ca apelantă. Astfel, se atestă că dispozitivul deciziei nu provoacă careva dubii la claritate.

Motivul invocat de inculpata Iurova Tamara, cu referire la faptul că prin necondamnarea ei s-a încălcat jurisprudența CtEDO, art. 24 Cod de procedură penală și dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 CEDO, Colegiul penal nu-l acceptă, fiind solidar cu motivele expuse tot de inculpata Iurova Tamara, descrise în ordonanța procurorului Crăciun Nina din 07 februarie 2015 (f.d. 29, vol. I), unde ea indică că: „*divergențele care sunt se datorează faptului că fiind influențată de către avocați, s-a pierdut cu firea*”. Mai mult ca atât, se respinge motivul dat și reieșind din faptul că recursul ordinar declarat de inculpata Iurova Tamara, este declarat de ea într-o limbă pe care ea nu o înțelege, adică în limba de stat (f.d. 101-103, vol. III), ea fiind vorbitoare de limbă rusă, mai fiind și semnat de o persoană, fără a fi indicat numele pe cererea de recurs.

9. În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele invocate de recurenți, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și motivată corect, iar recursurile ordinare declarate sunt inadmisibile, fiind vădit neîntemeiate.

10. Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către procurorul în procuratura de circumscripție Chișinău, Bolduratu Vasile și de inculpata Iurova Tamara, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 noiembrie 2016, în cauza penală privind-o pe ***Iurova Tamara XXXX***, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 29 iunie 2017.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Toma Nadejda